

PUD

Pedagogiskt
utvecklingscentrum
Dalarna

PUD-AU

ARBETSUTSKOTTET FÖR PEDAGOGISKT UTVECKLINGSCENTRUM DALARNA (PUD-AU)

DATUM och TID: 2019-11-19 kl. 9.00 - 12.00.

PLATS: Högskolan Dalarna, Falun, lokal Selma.

DELTAGARE: Kerstin Ahlberg, HDa, Håkan Elfving, Gagnef, Bengt Ericsson, PUD,
Stefan Grybb, Hedemora, Ulrika Forssell, Borlänge, Mikael Fältsjö, VBU/Ludvika,
Peter Gabrielsson, HDa, Mattias Gradén, PUD, Lena Knies, HDa,
Lars Linder, HDa, Hanna Meijer Holmqvist, Lärarnas Riksförbund,
Tobias Mårtensson, Säter, Satu Sundström, PUD, Johan Svedmark, Falun,
Mats Tegmark, HDa, Sofia Walter, PUD, Ann Åkerlöf Olsson, Sandviken.

PROTOKOLL

2019-11-19

- 1 **Mötets öppnande och dagordningen**
 PUD:s ordförande Inga-Lena Spansk hade inte möjlighet att närvara under mötet. Bengt Ericsson fungerade som mötesordförande. Han informerade om en nyordning angående mötena i PUD-AU. Endast de personer vid Högskolan Dalarna (HDa) som ansvarar för punkter på dagordningen eller har andra uppgifter under mötet bjuds in att delta. Hittills har alla vid PUD och nyckelpersoner i lärarutbildningen och – forskningen bjudits in. Bedömningen är att kontakter nu har etablerats. Inga övriga frågor anmäldes. En viss omflyttning av punkterna i dagordningen gjordes.
- 2 **Val av mötessekreterare**
 Satu Sundström valdes till mötessekreterare.
- 3 **Möte med ministern för högre utbildning Matilda Ernkrans den 6 november**
 Bengt Ericsson rapporterade att ministern för högre utbildning Matilda Ernkrans reser runt i landet och informerar sig vid högskolor och universitet. Vid HDa visades Arbetsintegrerad lärarutbildning (AI) och andra åtgärder för att komma till rätta med lärarbristen särskilt intresse. En utlysning har gått ut till alla lärosäten som ger lärarutbildning om att ansöka om medel, sammantaget 30 milj./år, till AI. Elva av 27 lärosäten har för avsikt att ge AI, med skiftande modeller. HDa har sökt 6 milj. under ett antal år, beräknat utifrån kostnader hittills, bland annat för det viktiga samverkansarbetet. Betonades under samtalet med ministern att motsvarande resurser bör tilldelas involverade skolhuvudmän som ett riktat bidrag, till bland annat lönekostnader, vidare att PUD-samarbetet var först med denna modell och att avsikten är att utveckla den. Kommenterades vad gäller kostnader för kommunerna att likvärdighetsbidraget kan användas. Dessutom pågår en revidering av VAL-förordningen, som kan få positiva konsekvenser för AI.
- 4 **PUD-riksdag**
 Mikael Fältsjö, Mattias Gradén och Sofia Walter informerade om planeringsläget inför PUD-riksdagen den 29 april i Galaxen, Borlänge. Ett avstämningsmöte har hållits den 12 november. Bilagor hade skickats ut med förslag om fördelning av platser (2) och inbjudan (3). PUD-riksdagen Think Tank i Dalom ska involvera fler parter än ledamöter i PUD-Rådet i arbetet mot det gemensamma målet att erbjuda en bra skola för alla. Tanken är att huvudmännen ska vidtala utvalda deltagare, som förväntningar ställs på, en blandning av lärare, skolledare och företrädare för politiken. Tre föreläsare är vidtalade, Anna Ekström, Sara Irisdotter Aldenmyr och Björn Åstrand, men huvudfokus ska ligga på gruppdiskussioner med ca 10 personer per grupp och med discussionsledare från PUD-Rådet. Kortfattat textunderlag skickas ut innan riksdagen. Innan jul ska fördelningen av platser vara klar varefter huvudmännen gör sitt urval. Anmälan sker via länk. Kostnaden beräknas till 300:- per person. Arbetsgruppen tar gärna emot idéer om diskussionspunkter med fokus på utveckling av en ännu starkare skola i regionen. Kommentarer: Några kommuner (Borlänge, Falun, Säter) vill skicka fler än i föreliggande förslag. Det kan vara klokt att haka på processer som

pågår, till exempel Höken (Huvudöverenskommelse mellan SKR, Sorbona, Lärarförbundet och Lärarnas Riksförbund om att stödja och inspirera lokala parter att arbeta aktivt med strategisk kompetensförsörjning). Det är viktigt att det finns gott om tid för diskussion. Mötet ställde sig positivt till fortsatt arbete med PUD-riksdagen.

5

Partnerskolor

Sofia Walter, partnerskoleutvecklare, rapporterade att urvalet är klart, beslut kommer inom kort och att utvalda skolor och förskolor meddelas först. En målsättning har varit geografisk spridning.

6

De arbetsintegrerade lärarutbildningarna (AI)

Lena Knies, Lars Linder och Mikael Fältsjö föredrog angående:

- Planeringsläget inför ansökan ht 20
- Svar på förfrågan om garanterade platser
- Tankesmedja Arbetsintegrerad ämneslärarutbildning
- Processkartläggning - Arbetsgrupp

Lena Knies rapporterade kortfattat om de tre befintliga omgångarna av AI. Omgång 1 kommer att vara helt klara vt 22. När det gäller omgång 3 har 60% lärarerfarenhet sedan tidigare. En övervägande grupp kommer att följa inriktning SO. I omgång 1 och 2 finns inte den möjligheten, endast No/Teknik. Fyra studenter kommer att flyttas över från ordinarie lärarprogram.

Lars Linder kommenterade KPU-varianten där matchningen av omgång 1 inte blev optimal men därefter har fungerat bättre. Tyvärr är trenden att allt färre söker till KPU vilket troligtvis beror på att man måste ha aktuella ämnen avklarade och i vissa fall på bristande språkkunskaper. Kommenterades att KPU är en mycket bra möjlighet, som fler borde vara intresserade av. När vi alla dessa? De som finns vid Högskolan kan fångas upp. En ingång kan vara att undersöka hur de som ansökt till KPU har nåtts av informationen.

Lars fortsätter med skolbesök i över 40 skolor vad gäller omgång 1 och 2. Den geografiska spridningen är god. Träffar sker även över nätet via Zoom. Överlag fungerar AI väl; studenterna är nöjda.

Kommenterades att AI vid HDa har satsat mycket resurser på dessa besök jämfört med andra lärosäten då behovet av den här typen av kontakt ofta lyfts fram av särskilt de studerande.

En diskussion fördes om planeringsläget vad gäller läraraspiranter inför ht 20.

Intresserade skolhuvudmän hade anmält intresse för årskurs F-3 eller 4-6 - möjlighet finns att växla från 4-6 till F-3 - och/eller KPU/VAL. Listan gicks igenom.

Avdelningschef Peter Gabrielsson informerade om att HDa kan garantera 37 platser till 4-6, enligt de flestas önskemål i listan, med inriktning både NO/Teknik och SO, som i omgång 3, och dessutom tidigare antagning 15 februari – 15 mars, också såsom inför omgång 3. Eventuellt kan F-3 ges i framtiden. Grupperna måste vara tillräckligt stora.

Mikael Fältsjö lyfte problematiken med att fatta beslut innan inventering av behov har gjorts. En ny kartläggning måste göras då den tidigare är tre år gammal. Aktuell inventering kan enkelt göras. Hök 18 visar på fortsatt behov i 4-6.

Problem med processen berördes: Ht 19 tackade många ja till sin plats, men 30% kom inte. Risken för att saker händer innan utbildningen startar är större vid tidigare antagning. Några har tänkt sig anställning i viss kommun vilket inte alltid fungerar. Önskemål om feedback om sådana faktorer framfördes.

Ett ännu större överintag skulle kunna göras. De viktiga informationsmötena borde vara ännu fler.

Kostnader för kommunerna berördes. I Borlänge och Falun används statsbidrag – likvärdighetsbidraget - vilket man fortsätter med och rekommenderar andra att göra.

Poängterades signalvärdet i att även om en kommun är liten ändå tar emot åtminstone en student och att dialog måste föras mellan kommunerna om geografisk placering. Berördes risken med att de studerande inte stannar vid respektive efter genomgången AI-utbildning. Dock har den eller dessa personer bidragit aktivt till utveckling av verksamheten på sin skola under utbildningstiden. Från fackligt håll poängterades att tid måste finnas till handledning.

Från Högskolan informerades om att det är viktigt att tillgängliga kommuner finns med i listan.

Bengt Ericsson sammanfattade och föreslog behovskartläggning i hela Dalarna, genomförd i grupper, med målsättningen att öka kompetensen genom bland annat en ökning av legitimerad personal. AI, VAL och Fler vägar in i läraryrket ska tänkas in genomgående. Svar önskas senast 31 mars, kartläggningen ska vara klar 7 april och presenteras vid AU 21 april 2020.

Behovskartläggning: Mall i matrisform finns från den kartläggning som gjordes 2016. Det är viktigt att rätt frågor ställs. Lars Linder samordnar inför en ny kartläggning. Tobias Mårtensson, Säter, stöttar från huvudmannahåll.

Förskolan: Ett sätt att höja kompetensen är projekt av typen det pågående Barnskötare till förskollärare. Sådana projekt stöts av statsmakterna via Fler vägar in i läraryrket. Diskuterades ett slags modulbyggnad som leder in i VAL. Förslag bemanning: programansvariga Ida Byhlin och Stina Jeffner, någon från PUD, Daniel Broman, Ulrika Forssell, Lena Perrault.

F-3, 4-6, Fritidshem: Mindre arbete i detta sammanhang.

7-9 och gymnasiet: Många inriktningar. Förslag bemanning: programansvarig Göran Morén, Lena Knies (erfarenhet 4-6), Daniel Broman, Karin Nordmark, Christel Zedendahl (gymnasiechef Falun), Peter Gabrielsson i sin nya funktion vid Borlänge kommun, någon eller några representant(er) för KPU/VAL, så som Johanne Maad.

Hantering av statsbidrag - så länge statsmakterna inte agerar. Ulrika Forssell och Mikael Fältsjö har sammankallat till ett skolchefsmöte den 18 december då bland annat detta ska behandlas.

Processkartläggning: Ingår i Modellvårdsgruppens arbete. Beslut och grupp finns: Mikael Fältsjö, Ulriks Forssell, Maria Sundström, Maria Almqvist, Hanna Meijer Holmqvist, Anna Karin Fändrik, Lena Knies, Lars Linder.

Resultatet bör bli en bra karta, som ger vägledning om fortsatt riktning för vårt gemensamma arbete.

7

Utbildning av lärare mot fritidshem

Programansvariga för grundlärarprogrammet Kerstin Ahlberg föredrog angående samarbete mellan HDa och Högskolan i Gävle (HiG) om utbildning av lärare mot fritidshem. HiG, representerade av universitetsadjunkt Katarina Florin och verksamhetsutvecklare Signhild Olsson, är beredda att öppna för 15 platser vid HDa. Avtal är dock inte skrivet ännu. Ett möte med akademichefer angående detta kommer att ske den 20 november. Utbildningen är inte arbetsintegrerad. HDa:s VFU-organisation ska användas och placeringarna blir i PUD-regionen med HiG som betalande. Inriktning Idrott ges endast vid HDa, som får betalt endast för de studenter som väljer den. Det är i nuläget oklart hur lokalanvändningen i Falun ska finansieras.

Utbildningen ges vid HDa om tillräckligt många söker till den. Man söker till HiG, ort Falun. Alla måste hjälpas åt med att informera om denna möjlighet i respektive organisation och i övrigt. Marknadsföringsmaterial produceras av HiG, som sprids gemensamt.

Behovet av lärare mot fritidshem är stort. På sikt planeras en utbildning vid HDa.

8

Rektorsprogrammet

Bengt Ericsson rapporterade angående ansökan om att få bedriva Rektorsprogrammet 2021-27 att ett samarbete med Örebro universitet utreds. Samarbete även med Mälardalens högskola är inte längre aktuellt enligt lärosätets egen bedömning. Vad gäller relevant kompetens vid HDa ser det positivt ut. Rektor beslutar angående ansökan. Anställningsförslagsutskottet (AFU) vid HDa håller extra möte angående anställning av professor i pedagogiskt arbete med inriktning mot ledarskap vid PUD. Denne tillträder i så fall den 1 januari 2020.

PAUS

9

Skolforskningsfonden

Bengt Ericsson och Mats Tegmark, utvecklingsledare för lärarutbildningsområdet, föredrog angående ansökan om planeringsmedel från Skolforskningsfonden. Docent Gunn Nyberg och lektor Anna Teledahl har tillsammans med rektor Anneli Pettersson vid Lugnetgymnasiet ansökt om planeringsmedel för "Bedömningspraktiker i utveckling. Beredningsgruppen föreslår att ansökan beviljas.

Beslut: Ansökan om planeringsmedel med 40 klt och 2000 kr för projektet Bedömningspraktiker i utveckling beviljas.

Lektorerna Anna Annerberg och Anna Teledahl ansöker om förlängning av projekttid för forskningsprojektet Att lyckas med ämnesintegrering från 2019 till 2020. Förlängning kan beviljas endast en gång.

Beslut: Ansökan om förlängd projekttid för Att lyckas med ämnesintegrering beviljas till 2019.

10

Uppföljning från PUD-rådet

Mattias Gradén, verksamhetsutvecklare vid PUD, föredrog om uppföljning av punkten om skolutveckling på vetenskaplig grund under PUD-Rådet den 15 oktober genom att rekapitulera föredragningar om Skolforskningsfonden, forskarskolan Skolnära, kombinerade uppdrag och forskningsprofilen Utbildning och lärande. Avsikten var att visa på att interaktivitet mellan verksamhet och akademi resulterar i högre måluppfyllelse. En enkel SWOT-analys gjordes som visade på Svagheter och Hot: personalbrist, tidsbrist, kompetensbrist, dålig förankring, brist på kommunikation och Möjligheter, Styrkor: partnerskoleverksamheten, det systematiska kvalitetsarbetet, infrastruktur finns, relationer, tillit, samsyn, ideologi.

Utifrån detta ställdes under detta möte frågan: Hur få mera konstruktiv koppling mellan bas och spets i PUD-pyramiden?

En livlig diskussion följde. Några kommentarer:

Forskningen ska ta reda på sådant vi inte vet. Bristerna känner vi till, exempelvis personalbrist. Forskningen ska hitta mönster för dessa brister för att de ska kunna åtgärdas. Där är processen viktig, inte bara forskningens resultat. I en sådan process är vägen fram utvecklande för alla parter. Det är fördelaktigt att använda varandras kompetenser.

Metodutveckling berördes och i samband med det upplevt glapp mellan forskning och praktik.

Efterfrågan på forskning via Skolforskningsfonden, med de speciella villkor som gäller för den på samverkan mellan forskare och verksamhet och krav på verksamhetsutvecklande praktik, är låg. Inriktningen tidigare var mot didaktik.

När kommunerna satsar på kompetensutveckling engageras ofta andra aktörer än Högskolan, vilka upplevs se till de behov som finns. Detta ska diskuteras under Skolchefsmötet den 18 december.

Diskussionen utmynnade i frågan: Hur ska lärandet organiseras på ett helt nytt sätt utifrån den verklighet vi lever i? Lärarbristen blir bara större. Vi utbildar till en skola som ser ut som den alltid har gjort, förutom AI. Ett stort grepp behövs för att möta detta genom att organisera lärandet på ett annat vis än idag. Elevhälsan ska inkluderas i frågeställningen. De geografiska förutsättningarna, som inte är likvärdiga, måste beaktas och politikerna aktiveras. Idag diskuteras endast symptom. En tanke är att eleverna är den enda resursen vi har - kan elever lära elever? De bästa eleverna lär sig det mesta på egen hand. Dessa är en stor resurs. De borde gå att hitta ett system eller en metodik, för exempelvis en sådan modell. I praktiken fungerar det redan så på vissa skolor, till exempel där eleverna talat olika språk. Runt om i världen finns exempel på lärare som undervisar grupper på 60 elever eller fler.

Frågan blir alltså: **Hur kan en lärare/färre lärare undervisa fler på likvärdigt sätt med bättre resultat?**

Detta skulle vara ett mycket stort forskningsprojekt att ta med till forskningsprofilen Utbildning och lärande där en multikompetent forskargrupp skulle ta sig an frågan.

Frågorna kan dessutom utgöra grund för fortsatt diskussion, till exempel under PUD-riksdagen. De externa föredragshållarna kommer i det sammanhanget att möta en verklighet.

11

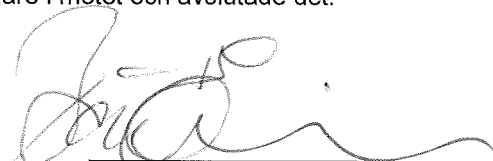
Övriga frågor och mötets avslutande

Inga övriga frågor hade anmälts.

Mötesordförande tackade alla deltagare i mötet och avslutade det.

Satu Sundström
Sekreterare

Bengt Ericsson
Justerare